

Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

Ασπρόπυργος, Παρασκευή, 23 Ιουνίου 2017

Κύριε Υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι Μέτοχοι,

Αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Θα ήθελα κατ' αρχήν να σας ευχαριστήσω για την τιμή που μας κάνετε να παρευρεθείτε στη σημερινή μας Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση έγκρισης των πεπραγμένων και των οικονομικών αποτελεσμάτων έτους 2016, σύμφωνα με τα οποία επιτεύχθηκε ιστορικό ρεκόρ κερδοφορίας (€329 εκατ. καθαρά κέρδη), ρεκόρ παραγωγής (14,8 εκατ. Μ.Τ.) και ρεκόρ εξαγωγών (8,6 εκατ. Μ.Τ.) σε ένα περιβάλλον εργασιακής ειρήνης μετά την υπογραφή των νέων συλλογικών συμβάσεων εργασίας και τα οποία αποτελέσματα αναλυτικά θα σας παρουσιάσει στη συνέχεια ο Διευθύνων Σύμβουλος.

1. Το δύσκολο, αβέβαιο και ασταθές 2015

& η παράταση της αβεβαιότητας έως τις 24 Μαΐου 2016

(Λειτουργικοί, μακροοικονομικοί και χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και η αντιμετώπισή των)

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Έχουμε ήδη εισέλθει στον τρίτο χρόνο της Διοίκησής μας, του Ομίλου ΕΛΠΕ και τα αποτελέσματα του πενταμήνου (Ιανουάριος – Μάιος 2017) επιβεβαιώνουν τη συνέχιση της ανοδικής πορείας του Ομίλου, που δρομολογήθηκε μετά τη σταθεροποίηση που επιτεύχθηκε στο αβέβαιο ασταθές και δύσκολο για την ελληνική οικονομία και το επιχειρείν περιβάλλον του 2015, που διαμορφώθηκε υπό τον παρατεινόμενο κίνδυνο ενός Grexit, την επιβολή των capital controls, την τραπεζική αργία και το κλείσιμο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ)

Στην περίπτωση όμως των ΕΛΠΕ, πέραν της διαχείρισης των μακροοικονομικών κινδύνων, επιτακτική προέκυπτε η ανάγκη άμεσης διαχείρισης της διαχρονικά επιδεινούμενης χρηματοοικονομικής δομής λόγω: α) του σημαντικότητας ύψους του συνολικού δανεισμού, ο οποίος την 30.6.2015 ανερχόταν ήδη σε €3.662 εκατ. ευρώ, β) των ιδιαίτερα αυξημένων υποχρεώσεων προς προμηθευτές, ύψους €2.678 εκατ., γ) του υψηλότερου ετήσιου χρηματοοικονομικού κόστους ήδη των €220 εκατ. και τέλος, των δυσβάστακτων υποχρεώσεων αποπληρωμής δανείων την τρέχουσα πενταετία που ξεπερνούσαν το €1,5 δισ. το έτος.

Το γεγονός ότι ο Όμιλος προερχόταν από δύο διαδοχικές ζημιογόνες χρήσεις με δημοσιευμένες ζημιές προ φόρων €338 εκατ. το 2013 και €485 εκατ. το 2014, δεν άφηνε κανένα περιθώριο για καθυστερήσεις στο σχεδιασμό και δρομολόγηση της

χρηματοοικονομικής εξυγίανσης, πέραν της άμεσης αντιμετώπισης των δυσμενών συνθηκών των capital controls και της τραπεζικής αργίας το 2015.

Δυστυχώς όμως, για την οικογένεια των ΕΛΠΕ το 2015 σημαδεύτηκε από το τραγικό δυστύχημα της 8 Μαΐου 2015 στα διυλιστήρια Ασπροπύργου, με οδυνηρή συνέπεια την απώλεια τεσσάρων εργαζομένων, την συνακόλουθη κατάρρευση του αφηγήματος των ασφαλών συνθηκών εργασίας στη συνείδηση των εργαζομένων στην παραγωγή. Επιπλέον δε, των συνακόλουθων συνεπειών του τραγικού δυστυχήματος στο εργασιακό περιβάλλον, η παράταση του σταματήματος των διυλιστηρίων Ασπροπύργου και Ελευσίνας κατέστησαν εκ των πραγμάτων την αντιμετώπιση των ανωτέρω ζητημάτων της λειτουργίας, ασφάλειας και εργασιακού περιβάλλοντος, πρώτη προτεραιότητα, στην οποία εστιάσαμε εξ αρχής.

Με τον πλέον επώδυνο τρόπο η απώλεια τεσσάρων ζωών υπενθύμισε και κατέδειξε σε όλους, πως η Ασφάλεια στον χώρο εργασίας αποτελεί τη σημαντικότερη επένδυση του Ομίλου, αλλά και τη βασική προϋπόθεση για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου να συγκαταλέγεται στα 25 κορυφαία διυλιστήρια , παγκοσμίως.

Από το καλοκαίρι του 2015, ο Όμιλος υλοποιεί ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Ασφάλειας σε όλες τις εγκαταστάσεις του, ακολουθώντας τα πρότυπα κορυφαίων πετρελαϊκών εταιρειών διεθνώς και με την αρωγή έμπειρων συμβούλων από το εξωτερικό. Στόχος είναι να προβλεφθούν και να αντιμετωπιστούν εγκαίρως όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι, τόσο στη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων, όσο και στο σχεδιασμό και στην ανέγερση νέων.

2. Η στρατηγική της σταθεροποίησης (2015-2017)

Η στρατηγική της Διοίκησης με την οποία αντιμετωπίστηκαν με επιτυχία οι αρνητικές επιπτώσεις της μακροοικονομικής συγκυρίας (2015-2016), το κορυφαίο ζήτημα της ασφαλούς εργασίας και της αποτελεσματικής εκμετάλλευσης των παραγωγικών εγκαταστάσεων, καθώς επίσης και τα οξυμένα χρηματοοικονομικά προβλήματα, ενσωματώθηκαν στο μεσόχρονο πρόγραμμα σταθεροποίησης 2015-2017, τα αποτελέσματα των οποίων έως την 31-5-2017 κρίνονται ιδιαίτερα θετικά και κατά βασικό άξονα και εξειδικευμένους στόχους έχουν ως εξής:

1. Ασφάλεια – Απασχόληση – Παραγωγή – Παραγωγικότητα

- ✓ Αποκατάσταση συνθηκών ασφαλούς εργασίας
Σχεδιασμός και ανάπτυξη συστημάτων και βέλτιστων πρακτικών του **προγράμματος ολιστικής ασφάλειας** σε συνεργασία με την Exxon
- ✓ Οικοδόμηση συνθηκών εργασιακής ειρήνης
 - Υπογραφή Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας.
 - Μηδαμινές απώλειες ωρών εργασίας λόγω απεργιών
- ✓ Ιστορικό υψηλό στην παραγωγή

- Ιστορικό υψηλό 14,8 εκατ. Μ.Τ. το 2016.
- Αύξηση κατά 10,10% το πρώτο πεντάμηνο του 2017 έναντι του 2016

✓ Ιστορικό υψηλό στην παραγωγικότητα

- Επίτευξη αυξημένης διαθεσιμότητας παραγωγικών εγκαταστάσεων.
- Αριστοποίηση εφοδιασμού και απόδοσης λειτουργίας.
- Αύξηση της υπερ-απόδοσης (over-performance) κατά 62,5% το πρώτο πεντάμηνο του 2017 έναντι του 2016

2. Εξωστρέφεια– Διεθνείς Συνεργασίες - Εξαγωγές

- ✓ Ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών στους τομείς:
 - Εφοδιασμού (NIOC, Rosneft, EGPC, SOMO)
 - Ασφάλειας και Τεχνογνωσίας (EXXON)
 - Έρευνας και Παραγωγής (Total, Edison, Exxon)
- ✓ **Ιστορικό υψηλό στις εξαγωγές**
 - Ρεκόρ εξαγωγών. Αύξηση κατά 25% το 2016 έναντι του 2015.
 - Αύξηση κατά 12,8% το πρώτο πεντάμηνο 2017 έναντι του 2016
- ✓ **Ιστορικό υψηλό στο μερίδιο εγχώριας αγοράς 32%** το πρώτο πεντάμηνο του 2017
- ✓ **Αύξηση συνολικών πωλήσεων (Μ.Τ.)**
 - Αύξηση κατά 10% το 2016
 - Αύξηση κατά 13,8% το πρώτο πεντάμηνο του 2017 έναντι του 2016

3. Ισχυρά οικονομικά αποτελέσματα

- ✓ **Σταθεροποίηση υψηλής κερδοφορίας 2015-2017**
 - Ιστορικό υψηλό δημοσιευμένων καθαρών κερδών IFRS το 2016
- ✓ **Προσωρινά αποτελέσματα Α πενταμήνου 2017**
 - Δημοσιευμένο EBITDA πρώτου πενταμήνου 2017 €356 εκατ.
Αύξηση κατά 35,36% έναντι 2016
 - Συγκρίσιμο EBITDA πρώτου πενταμήνου 2017, €386εκατ.
Αύξηση κατά 40,36% έναντι του 2016
 - Δημοσιευμένα κέρδη προ φόρων €213 εκατ.
Αύξηση κατά 121,87% εκατ. έναντι του 2016
 - Συγκρίσιμα κέρδη προ φόρων €246 εκατ.
Αύξηση κατά 93,70% έναντι του 2016

4.Χρηματοοικονομική Εξυγίανση

- ✓ Μείωση δανεισμού κατά €452 εκατ. ή 14,04% τη διετία 31-5-2015 έως 31-5-2017

- ✓ Μείωση χρηματοοικονομικού κόστους κατά €8,5 εκατ. ή 10,27% τη διετία 31-5-2015 έως 31-5-2017
- ✓ Αύξηση ιδίων κεφαλαίων κατά €427 εκατ. ή 23,04% τη διετία 31-5-2015 έως 31-5-2017

3. Η Εταιρική Διακυβέρνηση το 2016. Ένας σύντομος απολογισμός

Κυρίες και κύριοι Μέτοχοι,

Όπως σας είναι γνωστό ο Όμιλος λειτουργεί, στο πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης που προδιαγράφει ο νόμος και οι σχετικές κανονιστικές διατάξεις, με στόχο την πλέον αποτελεσματική και διαφανή λειτουργία καθώς και την αντιμετώπιση των κινδύνων τόσο για τον Όμιλο όσο και για τους μετόχους και συμμετόχους.

Στο πλαίσιο αυτό η διαχείριση κινδύνων, η κανονιστική συμμόρφωση και η Εταιρική Διακυβέρνηση αποτελούν πρώτες προτεραιότητες για τη Διοίκηση, που επιβεβαιώνεται από τη μέχρι σήμερα διαχείρισή των.

Η Διοίκηση με στόχο την αποτελεσματικότερη και πλέον ασφαλή διαχείριση των κινδύνων έχει εντατικοποιήσει τη λειτουργία των μηχανισμών ελέγχου και διαχείρισης των κινδύνων, έχει εντείνει τις προσπάθειες ανάδειξης της διαφάνειας ως προεξάρχουσας επιλογής και στο πλαίσιο της Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει προβλέψει διαδικαστικές και ελεγκτικές δικλίδες ασφαλείας.

Η συμμετοχή αντιπροσώπων των μετόχων και των εργαζομένων στο Δ.Σ. του Ομίλου, η συμμετοχή των μη εκτελεστικών μελών στην Επιτροπή Ελέγχου του Δ.Σ. και η διαρκής λειτουργία των λοιπών Επιτροπών του Δ.Σ. εγγυώνται αφενός μεν τη διαρκή και πλήρη ενημέρωση, αφετέρου δε και την ουσιαστική συμμετοχή στη διαμόρφωση του οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου και στη λήψη των αποφάσεων.

Ένας σύντομος απολογισμός για τη λειτουργία των οργανωτικών βαθμίδων και οργάνων τους έτους 2016 στο πλαίσιο της Εταιρικής Διακυβέρνησης επιβεβαιώνουν του λόγου το αληθές.

1.Λειτουργία Δ.Σ.

Α. Συνεδριάσεις – Ομόφωνες Αποφάσεις

Κατά το χρονικό διάστημα 1/1 έως 22/12/2016, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, πραγματοποίησε τριάντα δύο (32) συνεδριάσεις, εκ των οποίων οι 16 δια περιφοράς (αντιστοίχως το ΔΣ συνεδρίασε δεκαεννέα (19) φορές μέσα στο έτος 2015).

Κατά τις ανωτέρω συνεδριάσεις, λήφθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας 101 αποφάσεις.

Το σύνολο των 101 αποφάσεων ελήφθησαν με ομόφωνη απόφαση των μελών του Δ.Σ. που αντιπροσωπεύουν τους μετόχους, ενώ οι 98 εξ' αυτών ελήφθησαν με

ομόφωνη απόφαση όλων των μελών. Σε τρεις αποφάσεις εκπρόσωποι των εργαζομένων είτε απείχαν είτε μειοψήφησαν.

2. Επιτροπές Δ.Σ. (διαρκής και αποτελεσματική λειτουργία – αναμόρφωση 2016)

2.1 Η Επιτροπή Χρηματοοικονομικών & Οικονομικού Σχεδιασμού πραγματοποίησε κατά το 2016 δέκα (10) συνεδριάσεις τα δε βασικά θέματα που την απασχόλησαν είναι τα εξής:

- το εκτεταμένο και επιτυχές πρόγραμμα ανα-χρηματοδότησης του Ομίλου εντός του 2016,
- η επιτυχής τροποποίηση των χρηματοοικονομικών όρων (debt covenants) σε όλες τις δανειακές συμβάσεις του Ομίλου και τα συνακόλουθα οφέλη;
- ο διακανονισμός με την Κρατική εταιρεία Πετρελαίου του Ιράν (NIOC)
- ο διαγωνισμός για τους εξωτερικού ελεγκτές του Ομίλου
- θέματα ασφαλιστικού κινδύνου τόσο αναφορικά με την απαίτηση από με την λειτουργία της μονάδας FLEXICOKER των Β.Ε.Ε. όσο και την στρατηγική για την ασφαλιστική κάλυψη,
- τα αποτελέσματα των τριμήνων και του έτους.

2.2. Η Επιτροπή Αμοιβών και Σχεδιασμού Διαδοχής πραγματοποίησε κατά το 2016 τρεις (3) συνεδριάσεις

2.3. Η Επιτροπή Προμήθειας Πετρελαιοειδών πραγματοποίησε εντός του 2016 δεκατρείς (13) συνεδριάσεις και ολοκλήρωσε το έργο της Τροποποίησης του Κανονισμού Προμήθειας Πετρελαιοειδών και Πετροχημικών κατά τον Σεπτέμβριο του 2016

2.4. Η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε κατά το 2016 ένδεκα (11) συνεδριάσεις, κατά τις οποίες εξέτασε: (i) τους τακτικούς και έκτακτους ελέγχους που διενεργήθηκαν από την Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, (ii) τη συζήτηση πριν από τη δημοσίευση των τριμηνιαίων και των ετήσιων λογιστικών καταστάσεων και (iii) την επιλογή ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών.

3. Εσωτερικός κανονισμός Λειτουργίας (αναμόρφωση 2016)

Α. Κατά το 2016 έλαβε χώρα επικαιροποίηση του Εσωτερικού κανονισμού Λειτουργίας με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (8.12.2016).

Οι κυριότερες μεταβολές του Κανονισμού αφορούν αφενός στην οργάνωση και διάρθρωση υπηρεσιών της Εταιρείας και τον προσδιορισμό αρμοδιοτήτων των στελεχών, αφετέρου στον καθορισμό, εκτός από τις επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου, πέντε συντονιστικών επιτροπών και τριών επιτροπών Διοίκησης και τέλος, στην αναμόρφωση των Κανονισμών Προμηθειών και Επενδύσεων.

4. Το Πενταετές Πρόγραμμα Βιώσιμης Ανάπτυξης 2017-2021

Η διαχείριση των χρηματοοικονομικών, ο σχεδιασμός της χρηματοοικονομικής εξυγίανσης και η συστηματική αντιμετώπιση των προβλημάτων ρευστότητας, λόγω και των capital controls, περιόρισε τους άμεσους χρηματοοικονομικούς κινδύνους και αποτέλεσε τη βάση του προγράμματος σταθεροποίησης, αφετηρία για τη διαμόρφωση ενός βραχύχρονου πλαισίου ασφαλούς χρηματοοικονομικής λειτουργίας, βασισμένου αφενός μεν στις αυξημένες λειτουργικές ροές των θετικών αποτελεσμάτων που ήδη επιβεβαιώνονται για τρίτο συνεχή χρόνο, αφετέρου δε στον περιορισμό της μακροοικονομικής αβεβαιότητας της περιόδου 2015-2016, μετά τη συμφωνία στο Eurogroup της 24^{ης} Μαΐου 2016, που έθεσε ένα τέλος στην περίοδο της αυξημένης αβεβαιότητας και αστάθειας 2015-2016.

Η στρατηγική και οι στόχοι του προγράμματος σταθεροποίησης αποτέλεσαν τη βάση για τον σχεδιασμό και τη δρομολόγηση της νέας πορείας για βιώσιμη ανάπτυξη του Ομίλου. **Η στρατηγική του διετούς αυτού προγράμματος μετά προσαρμογή στο πλαίσιο των ραγδαίων παγκόσμιων τεχνοοικονομικών αλλαγών ενσωματώθηκε το Πενταετές Πρόγραμμα Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου 2017-2021.**

4.1.1 Διεθνή γεγονότα, τάσεις και εξελίξεις

Για τον σχεδιασμό, αλλά κύρια την αποτελεσματική υλοποίηση του Προγράμματος καθοριστική προϋπόθεση αποτελεί η συστηματική προσέγγιση και ανάλυση της ραγδαία μεταβαλλόμενης σύγχρονης οικονομικο-κοινωνικής και γεωπολιτικής πραγματικότητας και πλέον συγκεκριμένα:

1) Των διεθνών γεγονότων, εξελίξεων, διεργασιών και τάσεων:

- α) στον συντελούμενο τεχνολογικό μετασχηματισμό στο πλαίσιο της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης με έμφαση στα ζητήματα ψηφιακού μετασχηματισμού και τεχνητής νοημοσύνης και
- β) στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με έμφαση στα ζητήματα ενεργειακού μετασχηματισμού, εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης,

2) των ραγδαία μεταβαλλόμενων γεωπολιτικών ισορροπιών,

3) του πλαισίου της «νέας κανονικότητας» της παρατεταμένης περιόδου χαμηλής ανάπτυξης και της ενίσχυσης των ανισοτήτων πλούτου, εισοδήματος και ευκαιριών με κύρια έκφανση την ανεργία των νέων σε πολλές χώρες της ευρωζώνης και

4) της ανησυχητικά ήρεμης αντιμετώπισης από τις χρηματοπιστωτικές αγορές της κατάρρευσης σειράς βεβαιοτήτων, η οποία ενδεικτικά αποτυπώνεται στον δείκτη μεταβλητότητας του χρηματιστηρίου Chicago Board ή αλλιώς VIX, που έχει γίνει γνωστός ως «ο δείκτης φόβου» της Wall Street.

Ο δείκτης VIX το τρέχον έτος 2017 θα είναι ο χαμηλότερος στην 24χρονη ιστορία του. Μάλιστα δε, παρά την έντονη μεταβλητότητα και την εντεινόμενη αβεβαιότητα που συνεπάγονται γεγονότα που κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει πριν από 18 μήνες,

όπως το αποτέλεσμα των εκλογών στην Αμερική και τη Γαλλία, όπου καταποντίστηκαν δύο κυρίαρχα κόμματα της γαλλικής σκηνής και τέλος, το Brexit με τις σοβαρές επιπτώσεις στην Ε.Ε.

Το γεγονός ότι οι αγορές εμφανίζονται «ατρόμητες» σε εξελίξεις και γεγονότα που σε προγενέστερες περιόδους με μεγίστη πιθανότητα θα συνεπάγονταν σημαντικές κρίσεις και ανατροπές ισορροπιών του συστήματος, πιστοποιεί ότι οι αγορές έχουν αποκτήσει τη βεβαιότητα και έχουν προσαρμόσει τις επιδιώξεις τους στις «τεχνητές συνθήκες», έστω και περιορισμένης διάρκειας σταθερότητας που έχουν διαμορφώσει:

- i) Οι πολιτικές στο πλαίσιο των οποίων α) οι κεντρικές τράπεζες μπορούν να συμπίεσουν τη μεταβλητότητα, όπως έγινε στη χρηματοπιστωτική κρίση 2008-2009, αλλά και στη συνέχεια και β) η χαμηλή ανάπτυξη αποτελεί πλέον τη νέα κανονικότητα, στην οποία κατευθύνονται περιορισμένες επενδύσεις
- ii) Η εμπέδωση της νοοτροπίας ότι τα διαθέσιμα κέρδη των ισολογισμών των εταιρειών θα έλθουν στα χέρια των επενδυτών υπό τη μορφή μερισμάτων και εξαγορών ιδίων μετοχών

Επίσης, όπως ήδη προαναφέρθηκε οι συνθήκες της νέας κανονικότητας ενίσχυσαν και ενισχύουν τις ανισότητες πλούτου, εισοδήματος και ευκαιριών, πυροδοτούν δε την πολιτική θυμού που εκφράστηκε, τόσο στις αμερικάνικες εκλογές όσο και στις γαλλικές, με την ενισχυμένη παρουσία των εθνικοσοσιαλιστών και την κατάρρευση των παραδοσιακών ισχυρών κομμάτων. Η τάση αυτή τείνει να γενικεύεται στην Ευρώπη αυξάνοντας την πολιτική πόλωση και σταθεροποιώντας την αστάθεια ως εγγενή πραγματικότητα του συστήματος, με απρόβλεπτες συνέπειες, αν δεν ληφθούν άμεσα οι κατάλληλες πολιτικές αποφάσεις. Αποφάσεις, οι οποίες αφενός μεν θα δρομολογήσουν έναν οδικό χάρτη εξόδου από την ύφεση, με την υιοθέτηση ενός αναπτυξιακού μοντέλου ενίσχυσης των υποδομών και της καινοτομίας, περιορισμού των ανισοτήτων και διεύρυνσης των ευκαιριών για εργασία, αφετέρου δε την υιοθέτηση πολιτικών εκλογίκευσης των απορυθμισμένων χρηματοπιστωτικών αγορών με στόχο τη μέγιστη δυνατή εξυγίανση και την αλλαγή των κυρίαρχων νοοτροπιών.

Το γεγονός ότι από το 2016 η Παγκόσμια Οικονομία ανακάμπτει, καθιστά περισσότερο από επίκαιρο το ερώτημα *«εάν η πολιτική θα δώσει την απαραίτητη στήριξη στην μακροπρόθεσμη ανάκαμψη»*. Παραθέτω σχετική αναφορά σε πρόσφατο άρθρο των Financial Times. *«Τώρα υπάρχει μια σοβαρή πιθανότητα κυκλικής ανάκαμψης. Όμως, το να μετατραπεί αυτό σε κάτι με μεγαλύτερη διάρκεια χρειάζεται ευαίσθητη τήρηση ισορροπιών. Οι υπεύθυνοι για την χάραξη πολιτικής πρέπει να στηρίξουν την ιδιωτική και δημόσια επένδυση, περαιτέρω καινοτομίες, να διατηρήσουν τις οικονομίες ανοικτές και ανταγωνιστικές και να μειώσουν τους κανονισμούς, όπου υπερβάλλουν, διατηρώντας τους παράλληλα όπου είναι ζωτικής σημασίας. Παρόλα αυτά, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει επίσης να*

διασφαλίσουν ότι τα πλεονεκτήματα της ανάπτυξης είναι ευρέως διαδεδομένα σε σχέση με πριν.

Η ανάκαμψη είναι μια ευκαιρία. Εάν δεν την εκμεταλλευτούμε μπορεί να αποδειχθεί μια σύντομη οικονομική παρέκκλιση. Όμως θα μπορούσε (και θα έπρεπε) να είναι κάτι παραπάνω από αυτό»¹.

4.1.2. Η διαχείριση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής

Πλην όμως για τον Όμιλο και το Πρόγραμμα Βιώσιμης Ανάπτυξης, μέχρι την εν τοις πράγμασι επιβεβαίωση της δρομολόγησης και υλοποίησης των πολιτικών σταθεροποίησης της ανάκαμψης, η αβεβαιότητα που δημιουργεί η αποδοχή από τις αγορές των «τεχνητών συνθηκών» ως παράγοντα σταθερότητας, η γεωπολιτική αστάθεια και κύρια η δυσλειτουργία των μηχανισμών περιφερειακής και παγκόσμιας διακυβέρνησης για τη λήψη των αναγκαίων πολιτικών αποφάσεων, όπως εξειδικεύονται κατά περίπτωση και χρονική περίοδο, διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό το «σετ κινδύνων» η διαχείριση των οποίων αποτελεί κομβικό σημείο για τον σχεδιασμό της μεσόχρονης στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης και οπωσδήποτε για τη λήψη των κατά περίπτωση αποφάσεων της Διοίκησης.

Μάλιστα δε, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί, ότι για τις μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες στο σχεδιασμό, τη λήψη αποφάσεων και τη λειτουργία σημαντική πλέον θέση καταλαμβάνει η απαίτηση των επενδυτών, αφενός μεν για τη γνωστοποίηση της διαχείρισης κινδύνων της κλιματικής αλλαγής, αφετέρου δε, για τη δημοσίευση ετήσιας αξιολόγησης των δυνητικών επιπτώσεων των πολιτικών για την κλιματική αλλαγή στις λειτουργίες των.

Στο πλαίσιο αυτό, οι μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες συμφώνησαν όλες να δημοσιεύουν σχετικές αναλύσεις, όμως οι αμερικάνικες εταιρείες έχουν αποδειχθεί έως τώρα πιο σκληρές στην αλλαγή. Πάρα ταύτα όμως για παράδειγμα η Chevron στις 18 Μαρτίου 2017 δημοσίευσε μια 18σέλιδη αναφορά με τίτλο «Διαχείριση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής: μια προοπτική για επενδυτές», η οποία κρίθηκε από επενδυτικά fund ως ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση ικανοποίησης του αιτήματος.

Η ρευστότητα και η μεταβλητότητα των παραγόντων που καθορίζουν τους μακροοικονομικούς, χρηματοοικονομικούς, γεωπολιτικούς και λειτουργικούς κινδύνους σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση νέων δεδομένων στο πλαίσιο αφενός μεν της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και του συνακόλουθου ενεργειακού μετασχηματισμού, αναδεικνύουν την αυξανόμενη και μεταβαλλόμενη σημαντικότητα της διαχείρισης κινδύνων για τον Όμιλο, τους μετόχους (shareholders) και συμμετόχους (stakeholders) τόσο στο στάδιο της αναγνώρισης, αξιολόγησης και

¹ Martin Wolf, An upswing is not sustained growth, F.T. 29-4-2017, P. 9

μέτρησης των κινδύνων, δηλαδή κατά τη κατάρτιση του στρατηγικού σχεδιασμού και του ετήσιου επιχειρηματικού προγράμματος όσο και στο στάδιο της παρακολούθησης της υλοποίησής των στη διάρκεια της λειτουργίας.

4.2. Το Πενταετές Επιχειρηματικό Πρόγραμμα του Ομίλου 2017-2021

Όπως προαναφέρθηκε, στο πλαίσιο που διαμορφώνουν οι συντελούμενες ραγδαίες αλλαγές στο τεχνικο-οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον και με προσανατολισμό στο πλαίσιο του οδικού χάρτη της Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, σχεδιάστηκε και καταρτίστηκε το Πενταετές Πρόγραμμα 2017-2021, κύριοι παράγοντες του οποίου είναι:

1. Η ολοκλήρωση του προγράμματος ολιστικής ασφάλειας
2. Η διατήρηση της εργασιακής ειρήνης και η διαρκής αναβάθμιση της τεχνογνωσίας και των δεξιοτήτων των εργαζομένων με την συνέχιση και ενίσχυση των συστηματικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών για τη μεταφορά και ενσωμάτωση τεχνογνωσίας
3. Η βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας με τη μείωση του ενεργειακού και συνολικού κόστους, με την τεχνολογική αναβάθμιση, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την εισαγωγή και υιοθέτηση αποτελεσματικών μεθόδων και διαδικασιών
4. Η βελτίωση του βαθμού εκμετάλλευσης της παραγωγικής δυναμικότητας, με την αριστοποίηση της λειτουργίας των τριών διυλιστηρίων και τελικά την επίτευξη αυξημένης υπεραπόδοσης (overperformance)
5. Η ενίσχυση της εξωστρέφειας, προσανατολισμού και η ανάπτυξη των διεθνών συνεργασιών στους τομείς Εφοδιασμού, Εμπορίας, Τεχνογνωσίας και Καινοτομίας, Έρευνας και Παραγωγής
6. Η ενίσχυση της θέσης στην εσωτερική αγορά και η αύξηση των εξαγωγών με την ανάπτυξη των αγορών διάθεσης
7. Η περαιτέρω ενσωμάτωση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης και η συνεχής βελτίωση στους τομείς περιβάλλοντος, με την προώθηση του ενεργειακού μετασχηματισμού, στο πλαίσιο του οδικού χάρτη της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τέλος,
8. Η ολοκλήρωση του προγράμματος χρηματοοικονομικής εξυγίανσης και συνακόλουθα όλων των ανωτέρω
9. Η επαναφορά και σταθεροποίηση του Ομίλου στην αυξημένη κερδοφορία, στις υψηλές λειτουργικές ταμειακές ροές, καθώς επίσης και η βελτίωση του ισολογισμού και η αυξημένη μερισματική απόδοση και συγκεκριμένα:

- ✓ Η διατήρηση υψηλής κερδοφορίας 2017-2021, με συντηρητικές παραδοχές και μειωμένα περιθώρια κατά 27% από το 2018 και εξής, με EBITDA περί τα €700 εκατ.
- ✓ Η μείωση του δανεισμού και των υποχρεώσεων κατά €1.050 εκατ.
- ✓ Η μείωση κατά 50% έως το 2021 του χρηματοοικονομικού κόστους
- ✓ Η συνεχής καταβολή και σταδιακή αύξηση του ποσού των μερισμάτων, με στόχο το 50% των λειτουργικών ταμειακών ροών

Κύριες και κύριοι Μέτοχοι,

Θα κλείσω την εισήγησή μου με μια σύντομη αναφορά στην εξελικτική και συγκριτική πορεία της μετοχής από την 31-10-2013 (Υψηλό ΕΛΠΕ 2013) έως αρχές της τρέχουσας εβδομάδας και στις προοπτικές του Ομίλου στο πλαίσιο του Πενταετούς Προγράμματος 2017-2021 μετά και τα έως σήμερα ιδιαίτερα θετικά οικονομικά αποτελέσματα του διετούς προγράμματος σταθεροποίησης.

Όπως ήδη προαναφέρθηκε, ένας συνδυασμός θετικών παραγόντων οδήγησαν σε ισχυρά λειτουργικά αποτελέσματα στη διάρκεια της περιόδου 2015-2017. Η εκμετάλλευση των υψηλών διεθνών περιθωρίων διύλισης, η σύναψη επωφελών εμπορικών συμφωνιών, η αριστοποίηση του εφοδιασμού, η αυξημένη απόδοση των διυλιστηρίων, η βελτίωση της εμπορικής μας θέσης στον ανταγωνισμό και οι συνθήκες εργασιακής ειρήνης συνθέτουν τους ερμηνευτικούς συντελεστές της επιτυχίας.

Τα αποτελέσματα αυτά, όσον αφορά την κερδοφορία είναι σαφώς ανώτερα από τις εκτιμήσεις κερδοφορίας των ειδικών αναλυτών που ήδη αναθεωρούν προς τα άνω την τιμή στόχο της μετοχής, δεδομένου ότι πέραν των άλλων η χρηματιστηριακή τιμή ξεπέρασε την τιμή στόχο για πρώτη φορά μετά τα τέλη του 2013, οπότε και είχε ακολουθήσει η ραγδαία πτώση της.

Μια ανασκόπηση της συγκριτικής εξέλιξης της τιμής της μετοχής και της αξίας της κεφαλαιοποίησης από την 31-10-2013 και εξής είναι διαφωτιστική για την αντίληψη της αγοράς όσο αφορά στην αποτίμηση της πορείας της εταιρείας, σε τρεις διακριτές περιόδους, ήτοι της ραγδαίας πτώσης, της επιβράδυνσης και της ανάκαμψης που συνοπτικά έχουν ως εξής:

1. Η περίοδος της πτωτικής πορείας της μετοχής από την 31-10-2013 (Υψηλό ΕΛΠΕ 2013) έως την 11-2-2016 (Χαμηλό ΧΑΑ τετραετίας)

1.1. Η περίοδος της ραγδαίας πτωτικής πορείας από την 31.10.2013 (Υψηλό ΕΛΠΕ 2013) έως την 24.2.2015 (Υψηλό ΧΑΑ 2015)

- **Ραγδαία πτώση της τιμής της μετοχής** κατά 51,88% με μέσο μηνιαίο ρυθμό μεταβολής **4,51% έναντι 1,48% του δείκτη ΧΑΑ** και υποτετραπλάσιου **μόλις 1,08% της Motor Oil**, που σημειώνει συνολική πτώση μόλις 15,83% έναντι 21,06% του ΧΑΑ.
- Συνολική **απώλεια κεφαλαιοποίησης** €1.522 εκατ. ή **€102 εκατ. ανά μήνα, έναντι απώλειας μόλις €154 εκατ. ή €10 εκατ. ανά μήνα**, της κεφαλαιοποίησης της **Motor Oil**.
- **Χειρότερες επιδόσεις** από το σύνολο των εταιρειών του διεθνούς ανταγωνισμού

1.2. Επιβράδυνση της πτωτικής πορείας, στη διάρκεια της «δύσκολης» και αβέβαιης περιόδου από την 24.2.2015 (Υψηλό ΧΑΑ 2015) έως την 11.2.2016 (Χαμηλό ΧΑΑ 2016)

- Συνεχιζόμενη **πτώση** της τιμής της μετοχής **με συγκριτικά μειούμενο μέσο μηνιαίο ρυθμό 3,96% έναντι 6,33% του ΧΑΑ** και αυξητικού ρυθμού 1,01% για τη Motor Oil
- Συνολική **απώλεια κεφαλαιοποίησης** €526 εκατ. ή **€47,8 εκατ. ανά μήνα** έναντι αύξησης €100 εκατ. ή €9,1 εκατ. της Motor Oil.
- Σταδιακή **υποχώρηση** της σχέσης αξίας **κεφαλαιοποίησης [(αξία ΕΛΠΕ)/(αξία Motor Oil)]** στο 0,96 την 11.2.2016, έναντι 1,27 την 24.8.2015 (χαμηλό ΧΑΑ 2015), 1,47 την 6.5.2015 και 3,02 την 31.10.2013 (Υψηλό ΕΛΠΕ 2013)

2. Η περίοδος της ανάκαμψης με διαρκή ανοδική πορεία από την 11-2-2016 έως την 21-6-2017

- Ταχεία **αύξηση** της τιμής της μετοχής **κατά 170,64%, με μέσο μηνιαίο αυξητικό ρυθμό 6,30% μεγαλύτερο** τόσο έναντι αυτού της **Motor Oil** (5,21%) όσο και του δείκτη ΧΑΑ (3,67%) που σημείωσαν αντίστοιχα συνολική αύξηση κατά 128,92% και 86,74%, αντίστοιχα
- Σημαντική **αύξηση της αξίας κεφαλαιοποίησης** **κατά €1.513 εκατ. ή €92,82 εκατ. ανά μήνα**, έναντι αντίστοιχης αύξησης κατά €1.186 εκατ. ή €72,76 εκατ. ανά μήνα της Motor Oil, **σημειώνοντας για πρώτη φορά μετά το 2013 καλύτερες συγκριτικά επιδόσεις και βελτιώνοντας παράλληλα τη σχέση κεφαλαιοποίησης** από 0,96 (11.2.2016) σε 1,14 (19.6.2017)
- **Καλύτερες επιδόσεις** από το σύνολο των εταιρειών του διεθνούς ανταγωνισμού

Τα διαφαινόμενα και επιβεβαιωμένα έως σήμερα ιδιαίτερα ικανοποιητικά αποτελέσματα του τρέχοντος έτους, αναμένεται να συνεχισθούν στο σύνολο της διάρκειας του Πενταετούς Προγράμματος 2017-2021 του Ομίλου.

Μάλιστα δε με συντηρητικές παραδοχές για την εξέλιξη των τιμών του αργού (70\$/bbl από το 2019), της ισοτιμίας δολαρίου-ευρώ (\$/€ : 1,16), της απόδοσης του δεκαετούς ομολόγου του Δημοσίου (έως 5,2%) και του πληθωρισμού (περίπου 1,4%), κύρια δε με πολύ συντηρητικές εκτιμήσεις για τα διεθνή περιθώρια διύλισης όπως ήδη προαναφέρθηκε, τα οποία θεωρείται ότι θα είναι μειωμένα κατά 27% περίπου έναντι των σημερινών, το EBITDA του Ομίλου εκτιμάται ότι θα ανέλθει περί τα €700 εκατ. στη διάρκεια του προγράμματος, χωρίς να υπολογίζεται στο ποσό αυτό οποιοδήποτε έσοδο από τυχόν πώληση συμμετοχών όπως αυτή του ΔΕΣΦΑ.

Τα θετικά αυτά αποτελέσματα αναμένεται να ενισχύσουν τις λειτουργικές ταμειακές ροές και όπως προαναφέρθηκε να μειωθεί ο δανεισμός και οι υποχρεώσεις κατά €1 δισ. περίπου, να χρηματοδοτηθεί επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 1 δισ. περίπου και να ενισχυθεί ουσιαστικά η μερισματική πολιτική.

Η σημερινή όμως αισιόδοξη εικόνα και οι διαφαινόμενες θετικές προοπτικές δεν πρέπει και δεν θα μας οδηγήσει σε εφησυχασμό, αλλά αφού καταρχήν σταθεροποιήσουμε την ανοδική πορεία, παραμένουμε προσηλωμένοι στον κεντρικό μας στόχο για βιώσιμη ανάπτυξη και ενεργειακό μετασχηματισμό που θα μας καταστήσει αδιαμφισβήτητα πρωτοπόρο και κορυφαίο ενεργειακό όμιλο στη Ν.Α Ευρώπη.

Στη δύσκολη αυτή πορεία για τη βιώσιμη ανάπτυξη είμαστε βέβαιοι ότι, μέτοχοι και συμμετοχοί στηρίζουν τη συλλογική και συγκροτημένη προσπάθεια της Διοίκησης και των στελεχών και ότι θα συμβάλλουν αποφασιστικά στο πλαίσιο μιας εποικοδομητικής συνεργασίας αναγκαίας για την επίτευξη του αναπτυξιακού στόχου του Ομίλου, με προφανή τα οφέλη για μετόχους και συμμετόχους, αλλά και γενικότερα για την ελληνική οικονομία, δεδομένου ότι η βιώσιμη ανάπτυξη του Ομίλου στο πλαίσιο του επιχειρούμενου εθνικού ενεργειακού μετασχηματισμού θα συμβάλλει καθοριστικά στο να κερδηθεί το μεγάλο στοίχημα παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας.